

- ➔ da imate pravo na zaštitne i druge mjere za osiguranje osobne sigurnosti prema Zakonu o kaznenom postupku i prema Zakonu o zaštiti svjedoka (ZZPrič):
  - ➔ snimanje saslušanja svjedoka (oštećenika) mlađega od 15 godina (članak 84/1. ZKP-a)
  - ➔ prikupljanje podataka (pred policijom) od iste osobe odnosno osobe istog spola (članak 148.b ZKP-a)
  - ➔ saslušanje uz pomoć stručnjaka i u prilagođenim prostorijama (članak 240/5 i 240/6 ZKP-a)
  - ➔ zaštitu osobnih podataka svjedoka i saslušavanje s pomoću tehničkih sredstava, npr. zaštitnih zidova (članak 240.a ZKP-a)
  - ➔ saslušanje putem videokonferencije (članak 244.a /1. ZKP-a)
  - ➔ isključenje javnosti s glavne rasprave (članak 295. ZKP-a)
- ➔ da prava iz članka 65., stavka 5. i članka 240., stavka 6. ZKP-a mora uzeti u obzir i vještak kada vas pregleda odnosno kada obavi razgovor s vama radi sastavljanja vještačkog mišljenja (članci 264. i 264.a ZKP-a)
- ➔ da pri prijavi kaznenog djela imate pravo na potvrdu odnosno primjerak zapisnika o prijavi kaznenog djela (članak 147.a ZKP-a)
- ➔ da ste upoznati s tijekom vašeg slučaja i svojom ulogom u pretkaznenome odnosno kaznenom postupku (članak 65.a/3 ZKP-a)
- ➔ da ste upoznati s podacima osobe za kontakt nadležnog tijela s kojom možete komunicirati u vezi sa svojim slučajem (članak 65.a /1/8 ZKP-a)
- ➔ da u kaznenom postupku možete upozoravati na činjenice i predložiti dokaze, izvršiti uvid u spis te ga kopirati (članak 59. ZKP-a)
- ➔ da imate pravo davati mišljenje o namjeravanom odbacivanju prijave za kazneno djelo za koje je zakonom propisana kazna zatvora dulja od osam godina (članak 161/4 ZKP-a)
- ➔ da imate pravo preuzeti progon ako ga državni odvjetnik ne pokrene ili ga odbaci (članci 60. i 63/2 ZKP-a)

- ➔ da možete podnijeti prijedlog za ostvarivanje imovinskopravnog zahtjeva (članak 100.-111. ZKP-a)
- ➔ da imate pravo na besplatnu pravnu pomoć (BPP) prema Zakonu o besplatnoj pravnoj pomoći (BPP)
- ➔ da ste upoznati s načinom i uvjetima za ostvarivanje prava na naknadu štete žrtvama nasilnih namjernih kaznenih djela prema Zakonu o naknadi štete žrtvama kaznenih djela (ZDZKD)
- ➔ da imate pravo na plaćanje i naknadu troškova u kaznenom postupku (članci 92., 96/4 i 97. ZKP-a)
- ➔ da imate pravo žalbe na presudu (članak 367/4 ZKP-a).

Bez obzira na to jeste li sami podnijeli prijavu za kazneno djelo, vama, kao žrtvi kaznenog djela kojim vam je izravno nanosena bilo kakva šteta, prema zakonu koji uređuje socijalnu zaštitu, pripada pravo na podršku žrtvama kaznenih djela, koja obuhvaća stručnu podršku i stručno savjetovanje (provode je centri za socijalnu skrb). Time vam se omogućuje da na odgovarajući način psihološki, socijalno i finansijski poboljšate situaciju nastalu zbog počinjenoga kaznenog djela.

Možete se obratiti i nevladinim organizacijama:

- Društvo SOS telefon / Društvo za SOS telefon (<http://www.drustvo-sos.si/>)
- Društvo za nenasilno komunikaciju / Društvo za nenasilnu komunikaciju (<https://www.drustvo-dnk.si/>)
- Društvo Ženska svetovalnica / Društvo za savjetovanje žena (<http://www.drustvo-zenska-svetovalnica.si/>)
- Ključ – center za boj proti trgovini z ljudmi / Ključ – centar za borbu protiv trgovine ljudima (<http://www.drustvo-kljuc.si/>)
- Društvo za pomoč žrtvam kaznivih dejanj – Beli obroč Slovenije / Društvo za pomoč žrtvama kaznenih djela – Bijeli obroč Slovenije (<http://www.beliobroc.si/>)
- Združenje za MOČ / Udruga za SNAGU (<http://spolna-zloraba.si/>)

U ovom letku navedena prava s detaljnijim objašnjenjem možete pronaći na <https://www.policija.si/medijsko-sredisce/publikacije>.

Prava žrtava kaznenih djela

Oštećenik (odnosno žrtva) kaznenog djela postajete kada je kaznenim djelom povrijeđeno ili ugroženo vaše osobno ili imovinsko pravo, pri čemu ste pretrpjeli štetu, uključujući fizičke, mentalne ili emocionalne posljedice ili ekonomski gubitak. Kada je izravna posljedica kaznenog djela smrt osobe, oštećenikom se smatraju i njezin suprug, odnosno osoba s kojom je živjela u izvanbračnoj zajednici, njezin krvni srodnik u ravnoj liniji, njezin posvojenik ili posvojitelj, njezina braća i sestre te osobe koje je uzdržavala ili ih je bila dužna uzdržavati.

U skladu sa Zakonom o kaznenom postupku, možete prijaviti kazneno djelo odnosno podnijeti prijavu državnom tužitelju, a možete i policiji, koja ju je dužna prihvatiti i poslati nadležnomu državnom odvjetniku.

Ako odlučite prijavu podnijeti policiji, to možete učiniti:

- ⇒ **u bilo koje vrijeme osobno, u bilo kojoj policijskoj postaji ili odjelu policije, gdje je rad ili dežurstvo prema pravilu organizirano i teče 24 sata na dan (policijski službenik zatim će sastaviti zapisnik o primitku usmene prijave koju ste potpisali vi i policijski službenik)**
- ⇒ **telefonom na broj 113 ili na druge telefonske brojeve policijskih jedinica, koji su dostupni u javno dostupnome telefonskom imeniku Telekoma Slovenije i na internetskim stranicama policije (policijski službenik zabilježit će prijavu u službenu bilješku o primitku prijave, koju sastavlja i potpisuje policijski službenik)**
- ⇒ **pisanim putem (na vaš zahtjev bit će vam izdana potvrda da ste policiji podnijeli prijavu)**
- ⇒ **elektroničkom poštom ili putem mrežnog portala e-uprava.**

U slučaju usmene prijave policijski službenici dužni su vas upozoriti na posljedice lažne prijave, naime da je lažna prijava kazneno djelo za koje se počinitelj progona po službenoj dužnosti. Nakon primitka prijave policijski službenici moraju procijeniti postoji li razlog

za sumnju u počinjenje kaznenog djela te poduzeti sve potrebne korake kako bi pronašli počinitelja toga kaznenog djela, kako bi spriječili počinitelja da se sakrije ili pobjegne, kako bi se otkrili i pribavili tragovi kaznenog djela i predmeti koji mogu biti dokaz te kako bi se u policijskoj istrazi prikupile sve informacije koje mogu biti korisne za uspješnu provedbu kaznenog postupka.

Kako bi se utvrdilo postojanje posebnih potreba za zaštitom, policijski službenik u prvom će vam kontaktu, radi procjene stupnja vaše ugroženosti, postaviti nekoliko pitanja koja su važna za daljnje korake, kako bi se zajamčila vaša sigurnost. No policijski službenik može zatražiti i mišljenje nadležnog centra za socijalnu skrb.

Na temelju vaše prijave policija će prikupljati obavijesti i dokaze bitne za provođenje kaznenog postupka. Na temelju mogućih smjernica i uputa državnog odvjetnika sastavit će kaznenu prijavu, uz koju će također priložiti sve eventualne predmete, skice, fotografije, izvještaje, zapise o aktivnostima koje je poduzela; službene bilješke, izjave i druge materijale koji mogu biti korisni za uspješnu provedbu kaznenog postupka. Sve će to proslijediti državnom odvjetniku, koji će odlučiti o nastavku postupka.

Državni odvjetnik može odbaciti kaznenu prijavu, zatražiti njezinu dopunu, uz vaš pristanak može u određenim slučajevima odgoditi progon, odnosno predmet odstupiti u nagodbu (počinitelj u tom slučaju mora obaviti društveno koristan rad ili na drugi način smanjiti ili otkloniti štetne posljedice kaznenog djela; ako to učini, prijava se odbacuje). No državni odvjetnik može podnijeti optužni akt izravno sudu ili zatražiti da se provode pojedinačne istražne radnje ili istraga koju provodi istražni sudac. Nakon završetka istrage državni odvjetnik odlučuje o nastavku postupka (može odustati od progona ili podnijeti optužni akt). Tijekom suđenja sud izvodi prikupljene dokaze i odlučuje o krivnji počinitelja. Ako bude proglašen krivim, sud će ga u skladu s tim i kazniti.

PRAVA ŽRTVE KAZNENIH DJELA:

- ⇒ **na posebno pažljivo i obzirno postupanje kada je to potrebno zbog vaše ugroženosti, poput primjerice starosti, zdravlja, bespomoćnosti ili drugih sličnih okolnosti (članak 18.a ZKP-a)**
- ⇒ **na služenje svojim jezikom odnosno jezikom koji razumijete (članak 8. ZKP-a)**
- ⇒ **na prisutnost povjerljive osobe koju možete sami odabrati u prvom kontaktu s nadležnim tijelom (članak 65/4 ZKP-a)**
- ⇒ **da vas u postupku zastupa opunomoćenik, koji može biti i odvjetnik, a ako ste maloljetni oštećenik određenih kaznenih djela, opunomoćenika će vam postaviti sud ako si ga prije toga ne odaberete sami (članak 65. ZKP-a)**
- ⇒ **imate pravo na besplatnu medicinsku, psihološku i drugu pomoć te potporu koju nude centri za socijalnu skrb i druge organizacije (članak 65.a/1/1 ZKP-a i članak 14.a ZSV-a)**
- ⇒ **da ste upoznati s mogućnošću pružanja pomoći i mjerama prema Zakonu o sprečavanju nasilja u obitelji (članak 65.a/1/2 ZKP-a i ZPND-a)**
- ⇒ **na sprečavanje neželjenoga kontakta koji biste imali s počiniteljem, osim ako je kontakt prijeko potreban za uspješnu provedbu pretkaznenoga ili kaznenog postupka (članak 65/5 ZKP-a)**
- ⇒ **da radi osiguravanja osobne sigurnosti možete biti obaviješteni o puštanju odnosno bijegu osumnjičenika ili optuženika iz pritvora ili kućnog pritvora (članak 65.a/4 ZKP-a)**
- ⇒ **da možete zatražiti informacije o izlasku, puštanju ili bijegu zatvorenika prema Zakonu o izvršavanju kaznenih sankcija (članak 30.b ZIKS-1)**